

Ο Βοριάς του Δεκαπενταυγούστου

Ο κυρ-Βοριάς παράγγειλε ούλων των καραβιώνε: «Καράβια π' αρμενίζετε, κάτεργα που κινάτε, εμπάτε στα λιμάνια σας, γιατί θε να φυσήξω!».

Αυτά τα λέγει ο κυρ-Βοριάς άμα είναι θυμωμένος τον χειμώνα. Μα το καλοκαίρι είναι στα καλά του κ' είναι ήμερος και χαρούμενος. Φυσά και δροσίζεται η πλάση, λαμποκοπά ο ήλιος, κ' οι θάλασσές μας μοσκοβολάνε. Γεμίζουνε τα πέλαγα αφρισμένα κύματα, που τα σαλαγά σαν πρόβατο ο παλληκαράς ο τσομπάνος, ο κυρ – Βοριάς. Οι αφροί πλεύουνε απάνω στα μαβιά νερά, που αναταράζονται με βουή και ρεματίζουνε ανάμεσα στις στεριές και στα νησιά.

Περνάνε κάμποσες μέρες δίχως να φυσά πνοή από πουθενά, κ' η κάψα τα πλακώνει όλα, τη στεριά, τη θάλασσα, κι όσα ζούνε στην πλάση κάθονται λαχανιασμένα και βουβά, λες κ' έπαψε η ζωή. Μα άξαφνα σηκώνεται ο αγέρας από τον βορά και δροσίζει τον κόσμο, κ' η πλάση ξαναζωντανεύει κ' οι καρδιές ανασταίνονται. Τα φύλλα των δέντρων σαλεύουνε δυνατά, τα κλωνιά κουνιούνται σαν να χορεύουνε, τ' αγριοχόρταρα μοσκοβολάνε, οι πέτρες δροσίζονται, οι πετεινοί κρίζουνε με χαρά μεγάλη, οι σκύλοι βάζουνε τη γλώσσα τους μέσα στο στόμα τους και τρέχουνε από δω κι από κει, τα βουνά καθαρίζουνε από τη ζεστή αντάρα που τα 'πνιγε και γίνονται μαβιά σαν να 'ναι μέσα στο νερό, οι άνθρωποι γίνονται χαρούμενοι και καλόκαρδοι.

Ανίσως και βρίσκεται απάνω σε καμιά ράχη κοντά στη θάλασσα, ακούς να 'ρχεται από πέρα, από τη βορινή μεριά του πελάγου, μια μακρινή βουή, που ολοένα δυναμώνει, και νιώθεις μια γλυκιά δροσιά από το πρώτο φύσημα τ' αγεριού.

Θάλασσα

*Όμως τα στήθια που τα ταραίζει κάποιος
θανάσιμο πάθος, δε θα γαληνέψουν.*

Τα σύννεφα τα γιγάντικα φαντάζουν κι ασημένια
στο μολυβένιο ουρανό
σαν τα χτυπά του ήλιου το φως' σαν τα χτυπά ο αγέρας
φεύγουνε πίσω απ' το βουνό.

Κι είναι θερίο η θάλασσα. Το παρδαλό της χρώμα
δίνει της - μπλάβο εκεί μακρυά,
πιο δώθε ανοιχτοπράσινο κι ακόμα δώθε γκρίζο-
κάποια παράξενη θωριά.

Τα κύματα τα πράσινα, τα γκρίζα και τα μπλάβα,
πέρα, απ' του πελάου τα φαρδιά,
τα φέρνει ρήγας ο βοριάς, μπατσίζουμε τα βράχια,
μπατσίζουμε την αμμουδιά.

Τις βάρκες τις ψαρόβαρκες ο φόβος κυβερνήτης
μες στο λιμάνι τις κρατεί'
μα η σκέψη μου όλο σέρνεται στα γαλανά τα πλάτια
μ' ένα χρυσόνειρο δετή...

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΔΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΚΡΕΟΥΝ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΔΑΡΔΑΝΕΛΙΑ

...Η κατάσταση της Μαύρης Θάλασσας επιδεινώθηκε σημαντικά τα τελευταία τριάντα χρόνια λόγω των αρνητικών επιπτώσεων από μια πληθώρα ανθρώπινων δραστηριοτήτων, οι οποίες περιλαμβάνουν από γεωργία μέχρι βιομηχανία και από αλιεία μέχρι τις μεταφορές. Η Μαύρη Θάλασσα χρησιμοποιείται ως τόπος απόρριψης για τεράστιες ποσότητες βιομηχανικών, γεωργικών, αστικών ακόμη και πυρηνικών αποβλήτων που παράγονται από τη δραστηριότητα 160 εκατομμυρίων ανθρώπων που κατοικούν στις 16 χώρες τις λεκάνης απορροής της Μαύρης Θάλασσας, περιλαμβανομένων και πληθυσμών που κατοικούν στο 1/3 της ηπειρωτικής Ευρώπης.

Η συνολική ρύπανση παράγεται από επίγειες, ατμοσφαιρικές και ναυτιλιακές δραστηριότητες... Το συνολικό αυτό ποσό των ρύπων ξεπερνά κατά πολύ την απορροφητική ικανότητα του οικοσυστήματος της Μαύρης Θάλασσας με αποτέλεσμα οι ρύποι αυτοί να αποτελούν σημαντικότερη απειλή για την περιβαλλοντική ποιότητα και κατάσταση της περιοχής.

Η περιβαλλοντική υποβάθμιση της Μαύρης Θάλασσας ενισχύθηκε από τα φυσικά και τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά της. Το γεγονός ότι η έκταση της λεκάνης απορροής είναι πενταπλάσια από την έκταση της Μαύρης Θάλασσας, καθιστά την μόλυνση από επίγειες δραστηριότητες κύρια πηγή υποβάθμισής της, με σημαντικότερο φορέα ρύπανσης τον Δούναβη, ο οποίος μεταφέρει το 75% της συνολικής επίγειας μόλυνσης...

Λόγω της μορφολογίας της Μαύρης Θάλασσας, η οποία είναι μια ημίκλειστη θάλασσα που επικοινωνεί με την Αζοφική Θάλασσα στα Βόρεια και με το Αιγαίο στα Νοτιοδυτικά μέσα από στενά ανοίγματα, η ανανέωση των υδάτων της είναι εξαιρετικά δύσκολη και απαιτεί σχεδόν 200 χρόνια για την πλήρη ανανέωσή τους.